

הנחת חמישים האחוזים של החרדים: שערורייה ובדיה בו-זמנית

25.01.2025 | וינברג מ' written by

שר הביטחון ישראל כץ אומר שאם תתקבל הצעת החוק החדשה שלו לגיוס חרדים לצה"ל, מספר החרדים המשרתים בצה"ל בשנה יעלה ל-4,800 בשנת 2025, 5,700 בשנת 2026, ויגיע בהדרגה לכ-50% ממחויבי הגיוס החרדים עד שנת 2032, השנה השביעית ליישום החוק.

זאת, מתוך מאגר של יותר מ-60,000 גברים חרדים צעירים המשחררים עצמם כעת משירות צבאי או לאומי.

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, גיל לימון, השיב מייד כי היקף ההצעה לגיוס אינו עומד בסטנדרטים חוקתיים של שוויון, כפי שדרש בית המשפט העליון (וכפי שמצופה על ידי רוב הישראלים).

תגובה רלוונטית ומהותית יותר הייתה זו שניתנה בישיבה של ועדת החוץ והביטחון של הכנסת על ידי נועה מבורך מתנועת "שותפות לשירות" הדתית-לאומית.

בנאום נרגש הניפה מבורך את צו הגיוס של בעלה לשירות מילואים, שיהיה תקופת המילואים החמישית שלו מאז הפלישה והטבח בשמחת תורה תשפ"ד (השביעי באוקטובר 2023). שירות זה ייקח אותו הרחק מהבית ומארבעת ילדיו בחגי פורים ופסח, בדיוק כשם שהיה רחוק מהבית בראש השנה ובסוכות.

"דמם של תלמידי חכמים גדולים מהקהילה שלי שיצאו לקרב למען ישראל בשנה החולפת, הבעלים של חברותיי שנהרגו בקרב ושילדיהם התייתמו ☹️ צועק מהאדמה", קראה גב' מבורך.

"אני שומעת את הדיון כאן בוועדה שבו חוזרים ואומרים שאי אפשר לגייס חרדים אלא בהסכמה, שאי אפשר לגייסם נגד רצונם, שכפייה לא תועיל, וגם כי המטרה הגדולה של הצעת החקיקה החדשה היא להגיע באופן רך ואיטי ל-50% גיוס של גברים חרדים."

"אז הסתכלו שוב על צו הגיוס החמישי של בעלי! אני שואלת את כל חברי הכנסת: מדוע אני לא זכאית להנחה של 50% גם כן, להפחתה של 50% בנטל הצבאי המוטל על בעלי ועל משפחתי? תנו לי הפחתה של 50%! אקח את החגים של תשרי או את החגים של ניסן, כך שבעלי יוכל להיות בבית ב-50% מהחגים ולא נצטרך לשבת לשולחן החג לבד או ללכת להורים שלי!"

"מדוע אני לא זכאית ל-50% הנחה? מי החליט ובאיזו סמכות הוחלט שאוכלוסייה מסוימת במדינת ישראל, הציבור החרדי, זכאית להנחה של 50%? גם אני רוצה את האפשרות לבחור בעסקה כזו!"

כמובן, דרישתה של נועה מבורך להקלה ולחלוקה צודקת של נטל המלחמה היא נכונה מבחינה דתית, אידאולוגית, חברתית, משפטית ופוליטית. והצעת החקיקה של שר הביטחון כץ היא מתווה חלש ועגום שמשקף את הכוח שיש לסיעות החרדיות בפוליטיקה הישראלית.

מנגנוני האכיפה בהצעת החוק § הסנקציות הכספיות המיועדות נגד כל ישיבה שאינה עומדת במכסה ונגד גברים שמקבלים צווי גיוס אך אינם מתייצבים לשירות § הם בגדר בדיחה.

יתרה מזאת, היקף הגיוס החרדי שכץ שואף אליו אינו עונה על הצרכים המיידיים של צה"ל, שעומדים על כ-10,000 חיילים חדשים, מתוכם 6,000 עד 7,000 חיילים קרביים.

אבוי, אינני רואה פתרון לסוגיה הכואבת הזו, ללא קשר לחוק גיוס/פטור מגיוס שיעבור בכנסת זו או הבאה; ללא קשר לאילו סנקציות שתוטלנה על משפחות ומוסדות חרדיים.

מנהיגים חרדים הם ברובם תלמידי חכמים כבני 90+ שנתקעו במסגרת אידאולוגית השוגה בכך שהיא מציבה את עליונות לימוד התורה מעל לכול. הם אינם מסוגלים להסתגל למציאות ולצרכים של מדינה יהודית. והם אינם מוכנים להסתכן בשינויים הנרחבים בחברה החרדית שללא ספק יבואו בעקבות גיוס משמעותי של חרדים, אפילו במסגרות המותאמות במדויק לרגישויות החרדיות.

היה מקום להאמין שהטראומה והסבל של 15 החודשים האחרונים בציבור הישראלי הכללי ובקהילה ה"תורנית" הציונית (הדתית-לאומית האדוקה), כפי שמיוצגת על ידי גב' מבורך, יזעזעו את הקהילה החרדית מהפינה צרת האופק שלה וידחפו אותה קדימה לקראת שירות לאומי § אך לא. זה לא קרה בשום מידה משמעותית, וכנראה גם לא יקרה.

זו טרגדיה היסטורית גדולה שעוד עשויה להפיל את מדינת ישראל המודרנית, לא פחות, בשמיים ובארץ.

אינני מזלזל במאמצים המרשימים לשילוב גברים ונשים חרדים במסגרות צבאיות וביטחוניות רכות, כמו תעשיות הביטחון וכיתות כוננות § כגון אלו המקודמים באומץ על ידי אליהו פלאי, ראש המכון החרדי למחקרי מדיניות. אני מצדיע לו.

כמו כן, אין להתעלם מהמאמץ הכביר המתבצע כעת על ידי צה"ל, בפעם הראשונה, לספק סביבה צבאית באמת מתאימה לחרדים.

צה"ל גייס זה עתה קבוצה ראשונה לחטיבה חרדי חדש, "החשמונאים", עם בסיס אימונים מבודד משלו שבו סטנדרטים חרדיים בכל דבר § מכשרות ותפילות ועד הפרדה מגדרית § יישמרו בקפדנות. מאמץ מרשים זה מנוהל על ידי מפקד צבאי חכם ורגיש, אל"מ אבינועם אמונה. (הוא נרדף והותקף על ידי פרחים חרדים בבני ברק לפני כמה שבועות).

אבוי, היוזמות הנפלאות הללו רק נוגסות בקצוות הצורך הצבאי, החברתי והאידאולוגי, שהוא

גיוס משמעותי לצבא הלוחם של גברים חרדים בגילאי 18 עד 26.

וכך, ההסדרים המוצעים כעת על ידי שר הביטחון הם גם מעוררי זעם וגם בדיה.

זעם, משום שהם מנציחים השתמטות המונית של הקהילה החרדית. הם אינם דוחפים את מנהיגי החרדים להכרה של ממש במצב שהשתנה לאחר השביעי באוקטובר, ובכלל לא לאישור של שירות צבאי/לאומי עבור חרדים במיינסטרים (ולא רק בשוליים), כלומר בחורי ישיבות ואברכי כולל.

בדיה, משום שמספרי היעד הם בדיחה. כמו במסגרות הקודמות לגיוס חרדים בעשורים האחרונים (המתווים של טל, פלסנר, שקד ואחרות), המספרים לעולם לא יושגו, או שיעובדו כך שיכללו הרבה מתגייסים שאינם באמת חרדים, וכך "לספק" את מטרות היעד.

אני רוצה להצטרף לזעקתה של נועה מבורך. שניים מהבנים שלי ² גברים דתיים רציניים, תלמידי חכמים אפילו, עם משפחות צעירות ² זה עתה קיבלו את צווי הגיוס הרביעיים שלהם, המכסים עוד עשרה שבועות של שירות מילואים בחזיתות עזה ויהודה ושומרון בתקופת החגים של פורים-פסח. גם אני דורש הנחה של 50% עבורם.

פורסם באתר ערוץ 7, בתאריך 26.01.2025.

****הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.****